

Datum: 11. 2. 2022

Številka: 037-11/2022-2

POVPRAŠEVANJE

Sheme državnih pomoči v kmetijstvu

Na SOS se je obrnila občina članica z vprašanjem glede shem državnih pomoči v kmetijstvu, in sicer jih določno zanima:

1. Koliko sredstev namenijo v letnem proračunu za državne pomoči po **skupinskih** izjemah v kmetijstvu (**primarna** kmetijska dejavnost)?
2. Koliko sredstev namenijo v letnem proračunu za spodbujanje razvoja **dopolnilnih** dejavnosti v občini?
3. Kaj so **upravičeni stroški** za pridobitev sredstev?
4. Morebitne **ideje za naprej** – katere stvari bi želeli z razpisi podpreti in česa ne bi več sofinancirali?

Odgovori občin:

Radovljica

1.1. Upravičeni stroški pri **skupinskih** izjemah – **primarna** kmetijska dejavnost:

Podukrep 1.1. Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Pomoč se lahko dodeli za naložbe v živinorejsko in rastlinsko proizvodnjo na kmetijskih gospodarstvih.

Upravičeni stroški:

- stroški nakupa nove kmetijske mehanizacije do njene tržne vrednosti;
- stroški izdelave projektne dokumentacije za novogradnjo (rekonstrukcijo) hlevov in gospodarskih poslopij na kmetiji;
- stroški gradnje, rekonstrukcije ali adaptacije hlevov, skladišč za krmo in drugih gospodarskih poslopij na kmetiji, ki služijo primarni kmetijski proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala);
- stroški opreme hlevov in gospodarskih poslopij;
- stroški nakupa rastlinjaka, montaže ter opreme v rastlinjaku;
- stroški postavitve večletnih nasadov in protitočne zaščite (za nasade nad 0,3 ha skupnih površin; vključno z jagodišči);
- stroški nakupa računalniške programske opreme.

Podukrep 1.2. Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov

Pomoč se lahko dodeli za namen urejanja kmetijskih zemljišč in pašnikov.

Upravičeni stroški:

- stroški urejanja kmetijskih zemljišč in pašnikov za površine nad 0,3 ha,
- stroški izdelave načrta ureditve kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki);
- stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije;
- stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo;
- stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

1.2. Upravičeni stroški pri spodbujanju **dopolnilnih** dejavnosti

Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za naložbo v dopolnilno dejavnost na kmetiji;
- stroški gradnje ali obnove objekta za potrebe dopolnilne dejavnosti na kmetiji;
- stroški nakupa opreme in naprav za dopolnilno dejavnost na kmetiji.

V trenutno veljavnem pravilniku, ki ga imamo priglašene **do konca leta 2023** imamo možnost financirati naslednje ukrepe:

Vrste pomoči	Ukrepi:
Državne pomoči po skupinskih izjemah v kmetijstvu (na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 702/2014)	UKREP 1: Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo (14. člen); UKREP 2: Pomoč za zaokrožitev kmetijskih in gozdnih zemljišč (15. člen, 43 člen); UKREP 3: Pomoč za plačilo zavarovalnih premij (28. člen); UKREP 4: Pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih (29. člen).
De minimis pomoči (na podlagi Uredbe Komisije (EU) št. 1407/2013)	UKREP 5: Pomoč za naložbe v dopolnilne dejavnosti na kmetijah – de minimis; UKREP 6: Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja. UKREP 7: Podpora gozdarskim ukrepom – investicije za delo v gozdu
Ostali ukrepi občine (na podlagi veljavne zakonodaje s področja javnih financ)	UKREP 8: Podpora delovanju društev s področja kmetijstva in razvoja podeželja

Od zgornjih ukrepov financiramo še ukrep 7: Podpora gozdarskim ukrepom – investicije za delo v gozdu in ukrep 8: Podpora delovanju društev. Skupaj za vse subvencije na letni ravni

namenjamo **45.000 EUR**. Trenutni nabor sofinanciranih ukrepov se nam zdi zadosten, zato se za druge nismo odločili.

Hrpelje-Kozina

Občina Hrpelje-Kozina nameni vseh sredstev za Razpis na področju kmetijstva **25.000 EUR**, od tega za **skupinske izjeme 17.000 EUR**. Za ukrep **De minimis** je razpisnih **8.000 EUR**, od tega za **dopolnilne** dejavnosti **6.500 EUR in 1.500 EUR** za pokrivanje operativnih stroškov transporta. Pred pripravo razpisa se sestane komisija, v kateri sodelujejo strokovnjaki, ki delujejo na področju kmetijstva v naši občini. Predlagajo na katerih področjih na terenu je potreba največja in na osnovi predloga komisije se pripravi razpis in razdelitev sredstev po posameznih področjih. Upravičeni stroški za pridobitev sredstev so določeni v Pravilniku o ohranjanju in spodbujanju razvoja kmetijstva, gozdarstva in podeželja v Občini Hrpelje-Kozina in so navedena v razpisni dokumentaciji glede na posamezen ukrep za katerega občina nameni sredstva.

Trbovlje

1. V proračunu Občine Trbovlje za leto 2022 namenjamo za državne pomoči po **skupinskih** izjemah v kmetijstvu (**primarna** kmetijska dejavnost) **10.000 EUR** sredstev, vidno v spodnji preglednici.

Ukrep	Okvirna višina sredstev v EUR
Ukrep 1: Naložbe v kmetijska gospodarstva v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo	
Podukrep 1.1: Posodabljanje kmetijskih gospodarstev	5.000 EUR
Podukrep 1.2: Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov	3.000 EUR
Ukrep 5: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji	2.000 EUR

2. Za spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti ne namenjamo dodatnih sredstev.

3. Upravičeni **stroški** za pridobitev sredstev so:

Podukrep 1.1: Posodabljanje kmetijskih gospodarstev

Do sofinanciranja so upravičene naložbe v živinorejsko in rastlinsko proizvodnjo na kmetijskem gospodarstvu.

Upravičeni stroški so: stroški gradnje, rekonstrukcije ali adaptacije hlevov in gospodarskih poslopij na kmetiji, ki služijo primarni kmetijski proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala in storitev), stroški opreme hlevov in gospodarskih poslopij, stroški nakupa rastlinjaka, montaže ter opreme v rastlinjaku, stroški nakupa in postavitve zaščite pred neugodnimi vremenskimi razmerami (protitočne mreže...), stroški nakupa računalniške programske opreme, patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk.

Podukrep 1.2: Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov

Do sofinanciranja so upravičene naložbe v urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov.

Upravičeni stroški so: stroški izdelave načrta ureditve kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki), stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije, stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo ter stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

Ukrep 5: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetsko dejavnost na kmetiji – **de minimis**

Upravičenci do pomoči so: kmetijska gospodarstva, ki se ukvarjajo s predelavo in trženjem oziroma z nekmetskimi dejavnostmi, s sedežem dejavnosti in naložbo na območju občine.

Upravičeni stroški so: stroški izdelave projektne dokumentacije za naložbo v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov, ter naložbe v nekmetske dejavnosti na kmetiji, stroški gradnje ali obnove objekta za dejavnosti predelave in trženja kmetijskih proizvodov ter nekmetske dejavnosti na kmetiji, stroški nakupa opreme in naprav za dejavnosti predelave in trženja na kmetijah ter nekmetske dejavnosti.

4. Morebitne ideje za naprej – V tem trenutku ostaja shema in sofinanciranje kot je.

Slovenj Gradec

1. V letnem proračunu namenimo za državne pomoči po **skupinskih** izjemah v kmetijstvu (**primarna** kmetijska dejavnost) **99.000 EUR**.

2. V letnem proračunu namenimo za spodbujanje razvoja **dopolnilnih** dejavnosti v občini **6.500 EUR**.

3. **Upravičeni stroški:** sredstva lahko dodelimo zgolj na podlagi Pravilnika, ki ga predhodno potrdi MKGP.

4. Morebitne ideje za naprej – Na to vprašanje nimamo odgovora, ker je vse odvisno od tega, kaj EU dovoljuje oz. bo dovoljevala od 2023 dalje.

Črnomelj

1. V zadnjih letih je občina Črnomelj v letnem proračunu namenila za **primarno** kmetijsko dejavnost, ukrep »Pomoč za naložbe v opredmetena in neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno kmetijsko proizvodnjo«:

1.1. Posodabljanje kmetij **59.500 EUR**

1.2. Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov **10.000 EUR**

Za ukrep »Pomoč za zagotavljanje tehnične podpore v primarnem kmetijstvu« pa smo namenili **10.000 EUR**.

2. V zadnjih letih je občina Črnomelj v letnem proračunu namenila za spodbujanje razvoja **dopolnilnih** dejavnosti **17.000 EUR**.

3. **Upravičene stroški** za posamezne ukrepe so sledeči:

Ukrep Posodabljanje kmetij :

- stroški izdelave projektne dokumentacije za novogradnjo (rekonstrukcijo) hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih;
- stroški gradnje, rekonstrukcije ali adaptacije hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih, ki služijo primarni kmetijski proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala in storitev);
- stroški nakupa kmetijske mehanizacije do njene tržne vrednosti. Nakup strojev za gozdarska dela oz. namenskih gozdarskih strojev opredeljenih po Pravilniku o seznamu kmetijske in gozdarske mehanizacije ter katalogu stroškov kmetijske in gozdarske mehanizacije (Uradni list RS, št. 7/16) ni predmet podpore po tem ukrepu.
- stroški opreme hlevov in gospodarskih poslopij;
- stroški nakupa rastlinjaka, montaže ter opreme v rastlinjaku;
- stroški postavitve novega ali obnove sadnega nasada (priprava zemljišč, nakup opor, mreže za ograjo, večletnega sadilnega materiala - razen jagod);
- stroški nakupa sadilnega materiala za postavitve nasada špargljev;
- stroški nakupa in postavitve zaščite pred neugodnimi vremenskimi razmerami (protitočne mreže...);
- stroški nakupa, montaže oz. postavitve čebelnjaka;
- stroški nakupa računalniške programske opreme, patentov, licenc, avtorskih pravic in blagovnih znamk.

Ukrep Urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov:

- stroški izdelave načrta ureditve kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki ipd.);
- stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije;
- stroški izvedbe del in nakupa opreme za nezahtevne melioracije (npr.: izvedba zbiralnikov za vodo, izvedba manjših vrtin za potrebe namakanja ipd.);
- stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo;
- stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

Ukrep Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za naložbo v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov, ter naložbe v nekmetijske dejavnosti na kmetiji;
- stroški gradnje ali obnove objekta za dejavnosti predelave in trženja kmetijskih proizvodov ter nekmetijske dejavnosti na kmetiji;

- stroški nakupa opreme in naprav za dejavnosti predelave in trženja na kmetijah ter nekmetijske dejavnosti.

4. Morebitne ideje za naprej – Vsekakor bi z razpisi tudi v prihodnje podpirali investicije v **dopolnilne** dejavnosti, v **primarni** pridelavi pa investicije v napravo trajnih nasadov in povečanje proizvodnih zmogljivosti v primarni pridelavi.

Železniki

1. V letnem proračunu namenimo za državne pomoči po **skupinskih** izjemah v kmetijstvu (**primarna** kmetijska dejavnost) **29.600 EUR**.
2. V letnem proračunu namenimo za spodbujanje razvoja **dopolnilnih** dejavnosti v občini **3.000 EUR**.

3. Upravičeni stroški so:

Pri krepu 1.1 (posodabljanje kmetijskih gospodarstev) so upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za novogradnjo (rekonstrukcijo) hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih,
- stroški gradnje, rekonstrukcije ali adaptacije hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih, ki služijo primarni kmetijski proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala in storitev),
- stroški nakupa kmetijske mehanizacije do njene tržne vrednosti,
- stroški opreme hlevov in gospodarskih poslopij,
- stroški nakupa kmetijske računalniške programske opreme.

Pri ukrepu 1.2 (urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov) so upravičeni stroški:

- stroški izdelave načrta ureditve kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki),
- stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije,
- stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo,
- stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

Pri ukrepu 1.3 (ohranjanje in razvoj čebelarstva) so upravičeni stroški:

- stroški nakupa nove čebelarске opreme in čebelarških pripomočkov v skladu z zakonskimi zahtevami, ki jim morajo čebelarji zadostiti (predvsem panji ter posode iz nerjaveče pločevine oziroma materialov, ki so netoksični in nerjaveči).

Pri ukrepu 2 (pomoč za naložbe za ohranjanje kulturne in naravne dediščine na kmetijskih gospodarstvih) so upravičeni stroški:

- stroški naložbe v opredmetena sredstva (stroški za nabavo materiala za obnovo, stroški za izvajanje del).

Pri ukrepu 3 (naložbe v dopolnilne dejavnosti) so upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijske dejavnosti na kmetiji,
- stroški gradnje ali obnove objekta za dejavnosti predelave in trženja kmetijskih proizvodov ter nekmetijske dejavnosti na kmetiji,
- stroški nakupa opreme in naprav za dejavnosti predelave in trženja na kmetijah ter nekmetijske dejavnosti.

Poleg navedenih ukrepov občina sofinancira tudi naslednje ukrepe: pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju dopolnilnih dejavnosti in gozdarstva, nove investicije za delo v gozdu, pomoč za šolanje dijakov in študentov na programih s področja kmetijstva in gozdarstva in podpora delovanju društev/združenj s področja kmetijstva, gozdarstva in razvoja podeželja.

4. Morebitne ideje za naprej - Vse navedene ukrepe bi želeli sofinancirati še naprej. Ob enakem znesku, ki se nameni za razpis, ni smiselno dodajati novih ukrepov, ker bo potem pomoč na posameznika še nižja (ker že sedaj ni visoka).

Jesenice

1. Občina Jesenice letno objavi javni razpis za dodelitev pomoči za ohranjanje in razvoj kmetijstva, gozdarstva in podeželja. Sredstva se namenjajo za različne ukrepe, in sicer:
 - za ukrepe državnih pomoči po **skupinskih izjemah**, kamor sodi ukrep Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s **primarno** kmetijsko proizvodnjo,
 - ukrepe pomoči "**de minimis**", kamor sodijo ukrepi: Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji (sem sodijo dopolnilne dejavnosti), Nove investicije v gozdu ter Pomoč za izobraževanje in usposabljanje na področju nekmetijskih dejavnosti na kmetiji ter predelave in trženja ter ostale pomoči: Šolanje na poklicnih in srednješolskih kmetijskih in gozdarskih programih ter Delovanje društev in njihovih združenj.

Za vse ukrepe se letno nameni skupaj okoli **25.000 EUR** sredstev. Sredstva se nato razdeljujejo glede na prijave na posamezne ukrepe, vrednosti naložb ter vrednotenje vlog na podlagi meril. Največ sredstev se porabi za naložbe v **primarno** kmetijsko dejavnost (prvi zgoraj navedeni ukrep), in sicer okoli **20.000 EUR**.

2. Za **dopolnilne** dejavnosti (Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji) se v okviru javnega razpisa letno porabi do **5.000 EUR** sredstev.

3. **Upravičeni stroški** za ukrep Pomoč za naložbe v opredmetena ali neopredmetena sredstva na kmetijskih gospodarstvih v zvezi s primarno proizvodnjo vključujejo:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za novogradnjo (rekonstrukcijo) hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih;
- stroški gradnje, rekonstrukcija ali adaptacije hlevov in gospodarskih poslopij na kmetijskih gospodarstvih, ki služijo primarni kmetijskih proizvodnji ter ureditev izpustov (stroški materiala in storitev);
- stroški nakupa kmetijske mehanizacije do njene tržne vrednosti;
- stroški opreme hlevov in gospodarskih poslopij;
- stroški nakupa in postavitve rastlinjaka s pripadajočo opremo (razen za opremo za namakanje);
- stroški nakupa in postavitve zaščite pred neugodnimi vremenskimi razmerami (protitočne mreže...);
- stroški izdelave načrta ureditve kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki...);
- stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo, vključno s stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino;
- stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije (krčenje drevesne zarasti in grmičevja, ravnanje zemljišča, odstranjevanja skal);
- naložbe v cestno in ostalo infrastrukturo na kmetijskih gospodarstvih, ki niso javne poti ter
- zemljišča (dovozne poti do kmetijskega gospodarstva v zasebne namene, poljske poti);
- upošteva se tudi nakup rabljene opreme/stroja.

Upravičeni so stroški za ukrep Pomoč za naložbe v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov ter naložbe v nekmetijsko dejavnost na kmetiji (dopolnilne dejavnosti):

- stroški izdelave projektne dokumentacije;
- stroški gradnje ali obnove objekta;
- stroški nakupa opreme in naprav.

4. Morebitne ideje za naprej - V javnih razpisih že več let podpiramo zgoraj navedene ukrepe. Vsekakor želimo še naprej podpirati naložbe v primarno dejavnost in vse oblike pomoči za razvoj dopolnilnih dejavnosti (naložbe, izobraževanja...). Pred leti smo razpisovali tudi ukrep Pomoč za plačilo zavarovalnih premij, vendar smo ga zaradi nezanimanja s strani kmetov oz. zaradi uveljavljanja premajhnih upravičenih stroškov opustili. V naslednjem programskem obdobju bomo pri pripravi nove pravne podlage na novo proučili primernost ukrepov in možnost vključitve novih, ki bi bili za našo občino aktualni.

Cankova

V zadnjih letih smo v Občini Cankova, v letnem proračunu za državne pomoči v kmetijstvu namenili **25.000 EUR**, od tega **9.500 EUR** za posodabljanje kmetijskih gospodarstev, **7.000 EUR** za zavarovalne premije, **1.000 EUR** za dopolnilno dejavnost in **7.500 EUR** za povečanje rodovitnosti tal – apnenje.

3. **Upravičeni stroški** so nakup samo nove kmetijske mehanizacije, ki se sofinancira do 50% oz. maksimalno **3.000 EUR** na kmetijo, obnova in posodabljanje kmetijskih gospodarstev, (samo material), ki se sofinancira do 50% oz. maksimalno **3.000 EUR**, zavarovanje maksimalno 10% in apnenje tal do 50% oz. maksimalni znesek **700 EUR** na kmetijo in dopolnilna dejavnost do 50% oz. maksimalni znesek na kmetijo **1.000 EUR**. Poleg vlog, je obvezno potrebno priložiti predračune in mnenja svetovalne službe. Po izdanih sklepih in določenem terminu za oddajo računov, pa račun in dokazilo o plačilu.

4. V prihodnje je namen, da se nameni več denarja iz razpisa za sofinanciranje kmetijske mehanizacije oz. posodabljanje kmetijskih gospodarstev, ter tudi povečati sredstva za **dopolnilno** dejavnost, ampak samo v primeru povečanja oz. večjega števila dopolnilnih dejavnosti v občini, hkrati pa tako zmanjšati oz. izbrisati sofinanciranje apnenja tal, vendar zaradi kislosti tal in velike večine prijav manjših in večjih kmetij, se bo o tem odločalo naknadno.

Pesnica

1. Občina Pesnica za sofinanciranje ukrepov ohranjanja in spodbujanja razvoja kmetijstva v letu 2022 namenja **50.000 EUR** - za **primarno** kmetijsko dejavnost.

2. Za razvoj **dopolnilnih** dejavnosti, po shemi pomoči **de minimis**, občina v letu 2022 namenja **10.000 EUR**.

3. **Upravičeni stroški**: Podlaga za sofinanciranje oz. pridobitev sredstev je Pravilnik o dodeljevanju državnih pomoči, pomoči de minimis in izvajanju drugih programov za ohranjanje in razvoj kmetijstva in podeželja, v katerem so opredeljeni tudi upravičeni stroški po posameznih ukrepih.

4. Morebitne ideje za naprej – V primarni kmetijski dejavnosti največji delež namenimo za stroške nakupa kmetijske mehanizacije ter stroške opreme hlevov.

Hoče-Slivnica

1. Letno namenimo **20.000 EUR** sredstev za državne pomoči po **skupinskih** izjemah v kmetijstvu (**primarna** kmetijska dejavnost)?
2. Letno namenimo **2.000 EUR** za spodbujanje razvoja **dopolnilnih** dejavnosti v občini?
4. Morebitne ideje za naprej – Morda bi bilo smiselno vse vrste pomoči spraviti pod eno streho, tako občinske pomoči kot državne.

Lukovica

1. V letnem proračunu za državne pomoči po **skupinskih** izjemah v kmetijstvu (**primarna** kmetijska dejavnost) – med te sodijo le urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov – letos plan **3.000 EUR**.
2. V letnem proračunu za spodbujanje razvoja **dopolnilnih** dejavnosti v občini, preko državnih pomoči po pravilih »de minimis« zagotavljamo ukrep Tehnične podpore za spodbujanje razvoja dopolnilnih dejavnosti v občini **4.500 EUR**.
3. **Upravičeni stroški** za pridobitev sredstev so:
Upravičeni stroški za urejanje kmetijskih zemljišč in pašnikov:
 - stroški izdelave načrta ureditve kmetijskega zemljišča (nezahtevne agromelioracije, pašniki),
 - stroški izvedbe del za nezahtevne agromelioracije,
 - stroški nakupa opreme za ograditev in pregraditev pašnikov z ograjo,
 - stroški nakupa opreme za ureditev napajališč za živino.

Upravičeni stroški po javnem razpisu Tehnične podpore so stroški organiziranja programov usposabljanja, materialni stroški za izvedbo programov usposabljanja (predavanje, informativna izobraževanja, krožki, tečaji, prikazi, (najem prostora, honorar izvajalcu, oglaševanje, gradiva za udeležence).

Pri obeh: pomoč se ne dodeli za že izvedene aktivnosti. Aktivnost ne sme biti začeta pred izdajo sklepa in mora biti zaključena pred vložitvijo zahtevka za izplačilo sredstev.

4. Morebitne ideje za naprej – Želeli bi podpreti sofinanciranje kmetijske in gozdarske mehanizacije.

Bohinj

1. V letnem proračunu namenimo za državne pomoči po **skupinskih** izjemah v kmetijstvu (**primarna** kmetijska dejavnost) okoli **50.000 EUR**.
2. V letnem proračunu namenimo za spodbujanje razvoja **dopolnilnih** dejavnosti v občini med **5.000 EUR in 10.000 EUR**, letos **16.000 EUR**.

3. Upravičeni stroški:

- stroški izdelave projektne dokumentacije za naložbo v predelavo in trženje kmetijskih in živilskih proizvodov, ter naložbe v nekmetijske dejavnosti na kmetiji;
- stroški gradnje ali obnove objekta za dejavnosti predelave in trženja kmetijskih proizvodov ter nekmetijske dejavnosti na kmetiji;
- stroški nakupa opreme in naprav za dejavnosti predelave in trženja na kmetijah ter nekmetijske dejavnosti.